

Bero-beroan

ONINTZA IRURETA AZKUNE

“Txepetx”i elkarrizketa

DUELA ASTE BATZUK orrialde honetan esan genuen nola Txerra Rodriguezek Jose María Sánchez Carrión *Txepetx* hizkuntzalariaren hitzaldi baten berri eman zuen, bere blogean. Urte luzez isilik egon ondoren, jendaurrean agertu zen Galizian eta Txerra Rodriguezek eta Marije Menterolak elkarrizketa egiteko baliatu zuten.

Elkarrizketa osoa irakurtzeko jo Txerra Rodriguezen www.blogak.com/garaigoikoa blogera. Ondoko lerroetara hizketaldiko hainbat pasarte ekarri dugu:

“Lan asko egin dut urte hauetan isiltasunean eta isiltasunetik. Hartu-emanak izan ditut bereziki bizitzaren hizkuntzaren bideko tramu horretan zebilen jendearekin. 2007an Indian izan nintzen, herri indigenekin asko ibili naiz (horiek ere isiltasunaren aldekoak dira), lana egin dut ikerlari batzuekin (Iñaki

Larrañaga, Alain Masson, Nidia Arrobo, Kolonbiako jakintsu indigena batzuekin besteen artean ...).

Isiltasun bide hori bukatutzat jotzen dut momentu honetan? Ez dut uste. Zentzu sozialean uste dut badaudela datu kontraesankorrak. Egoera gero eta larriagoa da, baina ez bakarrik hizkuntzaren ikuspegitik, bizi-iraupenaren ikuspegitik. (...)

Zein identitate? Bide baten semea naiz, nire biderearen semea naiz. Hizkuntzaren semea naiz. Komunitate euskaldunarekin bat egin dut bidean, baina ez modu berezian, ez baldintzagabeko moduan, ez “odolaren legez”... beste hizkuntza askorekin egin dudan modu berean baizik, erabaki emankor bezain inkomodoa, maitagarri bezain latza, bizitzak berak erakusten dizkigun baldintzak onartuz ... eta kontzientziaren legez, beraz. (...)

Herri linguistikoak kokapen fisikoa behar du, baina ez da bere espazio bakarra. Espazio birtuala ere

hizkuntza baten espazioa da. Euskararen funtzio guztiak euskaraz egin daitezke, gaur egun, Australian. Horrek garai bateko traba kendu behar digu, orain 30 urteko traba, hain zuzen ere. Immigrazioak sortzen duen beldurra gehiegizkoa da, beraz.

Ereduak kopiatu beharrean berezko modelook bultzatu behar dira, geneukana, oinarrizkoa galdu gabe. Levanteko kostaldeko herri batzuetan hizkuntza anitz elkarbizi dira —ondo ezagutzen dudan batean, esaterako, 35 hizkuntza: Europako, Afrikako eta Asiakoak—. Bizitzaren amaieran daudenek ez dute hizkuntza ikasten, beraien komunitatean bizi dira. Elebidunez —beraien bilobak, gehienetan baliatzen dira beraien beharrak asetzeko. Haur horiek gutxienez hiru hizkuntza baliatzen dituzte. Hizkuntzen aldeko jarrera horrek duen abantaila ikusteak du eragin handiena immigrantearengan”.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argia.com/harpidetza_haria.php

TALAIAN

Doikuntza deitzen diete murrizketei

Krisi ekonomikoaren garaietan denak balio du. Izen berriak asmatzen dira errealitatea manipulatzeko. Tuntuntzat hartzen gaituzte herritarrok eta batez ere krisia jasan behar dutenak. Gobernuak eta administrazio publikoek gehien erabiltzen duten hitzetako bat “doikuntza” da, ekonomiaren, gizartearen eta lan arloaren egoera berriak behar omen duena. “Doikuntza” deitzen diote, langileek, irakasleek, osasungintzan dabiltzanek, bekadunek eta bereziki langabetuek, pobreek eta immigranteek sufritzen duten murrizketa sozial hutsari. Murrizketa horiek lana deuseztatu eta prekarietatea, pobrezia eta bazterketa gehiago besterik ez dute sortzen.

Hori ondoriozta daiteke joan den astean EAEko eta Nafarroako gobernuak aurkeztutako 2012ko aurrekontuetatik. Nafarroan, aurrekontuek batez ere osasungintza, hezkuntza eta langile publikoen soldatetan eragingo dute negatiboki. Joan den astean manifestazio jendetsuak izan dira Nafarroan murrizketen kontra eta

kalitatezko hezkuntzaren alde. EAEn, bestalde, Lakuako Gobernuak iragarritako “doikuntzek”, Diru-sarrerak Bermatzeko Errentara bideratutako diru kopurua %7 jaitsiko dute. Doikuntza horiek, murrizketa hutsak, egoera prekarioenean dauden gizarteko sektoreak dituzte jomuga, pobreenak, eta babesik gabe eta baztertuta daudenak. Egun milaka lagun dago egoera horretan. Ez dago dirurik pobreentzat, baina bai zementuaren eta adreiluaren enpresariarentzat, haien obrak, AHTa kasu, ez baitira ukitzen! Eta aberastasunaren banaketan irtenbideak bilatu beharrean, alde ahulenari murrizten jarduten dira. Horiek dira beren “doikuntzak”, bai PSE-PPren Gobernuarenak eta baita UPN-PSNren Gobernuarenak ere. Biak ala biak “merkatuen” zerbitzura, krisia sortu dutenen zerbitzura!

Juan Mari Arregi

